

УСТАВ

на мюсюлманското изповедание
в Народна република България

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Мюсюлманите в Народна република България, в съответствие с чл. 53 от Конституцията на страната, се ползват със свобода на изповеданието. Религиозните обреди не могат да нарушават законите, обществения ред и разпоредбите на този Устав.

Чл. 2. Мюсюлманското духовенство извършва своята дейност чрез задоволяване религиозните потребности на вярващите. В същото време то призовава вярващите към братска дружба помежду им и с останалите граждани на НР България — невярващи или изповядващи друга религия, възпитава мюсюлманите в дух на честно отношение към труда, справедливост, правдивост, братска взаимопомощ, любов към своето отечество Народна република България.

Чл. 3. В изповедно-административно отношение мюсюлманите се управляват от Главното мюфтийство, районни мюфтийства и мюсюлмански настоятелства, съобразно разпоредбите на този Устав.

Чл. 4.(1) Религиозните обреди и служби се извършват в съответствие с религиозните правила. Проповедите се произнасят на български език.

(2) Мюсюлманското изповедание може да поддържа собствено духовно учебно заведение за подготовка на свещенослужители.

(3) Кореспонденцията, деловодството и счетоводството в Главното мюфтийство, районните мюфтийства и мюсюлмански настоятелства се водят на български език.

Глава втора

ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО

РАЗДЕЛ I — СЪСТАВ НА ГЛАВНОТО МЮФТИЙСТВО

Чл. 5. Главното мюфтийство е централен духовен орган на българските мюсюлмани и има седалище в София. Състои се от Висш духовен съвет, Контролно-дисциплинарна комисия и Главен мюфтий.

РАЗДЕЛ II — ВИСШ ДУХОВЕН СЪВЕТ

Чл. 6. Висшият духовен съвет е колективен орган за управление на мюсюлманското изповедание.

Чл. 7. Висшият духовен съвет:

1. Следи и осигурява правилната, съобразена с религиозните изисквания и съзакона дейност на свещенослужителите и на мюсюлманските настоятелства;

2. Дава указания по възникналите въпроси, свързани с управлението на мюсюлманското изповедание;

3. Разрешава с фетви спорните въпроси, свързани с изпълнението на религиозните обреди и служби;

4. Изготвя и отпечатва необходимата религиозна литература и календари;

5. Съдействува на държавните органи за повишаване културата и бита на вярващите мюсюлмани;

6. Разрешава извършването на правни сделки с имоти на изповеданието;

7. Одобрява бюджетите на Главното мюфтийство, на фонд „Духовенство и имоти“, и на мюсюлманските настоятелства;

8. Определя размера на представителните пари на членовете на Висшия духовен съвет и на членовете на Контролнодисциплинарната комисия.

Чл. 8. Висшият духовен съвет се състои от Главния мюфтия и районните мюфтии.

Чл. 9.(1) Висшият духовен съвет избира от състава си орган, наречен намален състав, който решава текущите въпроси в периода между заседанията.

(2) Намаленият състав се състои от Главния мюфтия и двама районни мюфтии. Той отчита работата си пред Висшия духовен съвет.

Чл. 10. Решенията на Висшия духовен съвет и на намаления състав се вземат с обикновено мнозинство.

РАЗДЕЛ III — КОНТРОЛНО-ДИСЦИПЛИНАРНА КОМИСИЯ

Чл. 11. Контролнодисциплинарната комисия се избира от Висшия духовен съвет за срок от 4 години. Тя се състои от трима членове, между които сама избира свой председател.

Чл. 12.(1) Контролнодисциплинарната комисия:

1. Следи за изпълнение на решенията на Висшия духовен съвет;

2. Проверява периодически финансовото и материално състояние на мюсюлманското изповедание;

3. Проверява правилното отразяване в счетоводните и други документи на всички постъпили суми и тяхното изразходване;

4. Проверява материалните ценности, които притежава изповеданието;

5. Разглежда дисциплинарни преписки за провинения на свещенослужителите и на другите служители и предлага на Висшия духовен съвет да бъдат наложени наказания в съответствие с Кодекса на труда, а когато констатира престъпления, да отнася въпроса през компетентните държавни органи.

Чл. 13. Своята дейност Контролно-дисциплинарната комисия отчита пред Висшия духовен съвет.

Чл. 14.(1) В заседанията на Контролно-дисциплинарната комисия задължително участва Главният секретар на Главното мюфтийство.

(2) Контролно-дисциплинарната комисия взема решения с обикновено мнозинство.

РАЗДЕЛ IV — ГЛАВЕН МЮФТИЯ

Чл. 15. Главният мюфтия се избира за срок от 6 години от районните мюфтии.

Чл. 16. Главен мюфтия може да бъде всеки мюсюлманин, който има следните качества:

1. да е български гражданин;

2. да е честен, благонадежден и да се ползва с добро име в обществото;

3. да не е лишен от права с влязла в законна сила присъда;

4. да е служил като районен мюфтия.

Чл. 17. Главният мюфтия:

1 председателствува Висшия духовен съвет и неговия намален състав;

2. утвърждава със заповед избора на районните мюфтии;

3. назначава служители в Главното мюфтийство;

4. внася във Висшия духовен съвет предложения за уволняване на районните мюфтии при извършване на тежки провинения, несъвместими с качеството на мюсюлмански духовници;

5. осъществява връзките на изповеданието с Комитета по въпросите на Българската православна църква и на религиозните култове при Министерството на външните работи по всички въпроси, свързани със задоволяване на религиозните нужди на вярващите мюсюлмани;

Чл. 18. Когато Главният мюфтия отсъствува, замества го един от членовете на намаления състав на Висшия духовен съвет.

РАЗДЕЛ V — КАНЦЕЛАРИЯ НА ГЛАВНОТО МЮФТИЙСТВО

Чл. 19. Книжата, кореспонденцията и финансовите дела на Главното мюфтийство се водят от канцелария с персонал, предвиден в щата му.

Чл. 20.(1) Главният секретар ръководи канцеларията на Главното мюфтийство — получава цялата службна кореспонденция и приподписва всички изходящи документи.

(2) Главният секретар може да представлява Главното мюфтийство пред съд и арбитраж, съобразно законите на страната.

(3) Главният секретар се назначава от Главния мюфтий на основание решение на Висшия духовен съвет.

Чл. 21. Главното мюфтийство има кръгъл печат с надпис на български език: „Главно мюфтийство“ — София, в средата НРБ“.

Глава трета

РАЙОННИ МЮФТИЙСТВА

Чл. 22. Броят и седалищата на районните мюфтийства се определят от Висшия духовен съвет.

Чл. 23.(1) Районните мюфтии се избират за 5 години от представители на мюсюлманските настоятелства.

(2) Районен мюфтий може да бъде всеки мюсюлманин, който притежава следните качества:

1. да е български гражданин;

2. да е честен и благонадежден и да се ползва с добро име в обществото;

3. да не е лишен от права с влязла в законна сила присъда;

4. да има необходимата религиозна подготовка;

(3) Когато има само един кандидат, той се назначава от Главния мюфтий за срока по ал. 1. Заповедта, с която се назначава кандидатът или освобождава районният мюфтий, влиза в сила след утвърждаването от Комитета по въпросите на Българската православна църква и на религиозните култове при Министерството на външните работи.

Чл. 24. Районният мюфтий:

1. ръководи работата на свещенослужителите на изповеданието в района;

2. следи за правилното и законосъобразно функциониране на мюсюлманските настоятелства в района;

3. назначава и уволнява култовите и другите служители в района, внася предложения за санкции в Контролно-дисциплинарната комисия по чл. 12, т. 5;

4. дава предложения пред Висшия духовен съвет за разрешаване на имотни въпроси;

5. дава мнение пред Контролно-дисциплинарната комисия за бюджетите на мюсюлманските настоятелства от района.

Чл. 25. Към районните мюфтийства има канцелария, със шат утвърден от Висшия духовен съвет.

Чл. 26. Районните мюфтийства имат печат с цадине на български език: „Районно мюфтийство в гр., в средата НРБ“.

Глава четвърта

МЮСЮЛМАНСКИ НАСТОЯТЕЛСТВА

РАЗДЕЛ I — ИЗБИРАНЕ НА МЮСЮЛМАНСКИТЕ НАСТОЯТЕЛСТВА

Чл. 27. Броят и местонахожденията на мюсюлманските настоятелства се определят от Висшия духовен съвет по предложение на съответния районен мюфтий.

Чл. 28.(1) Мюсюлманските настоятелства се състоят от 3 до 5 члена и се избират за срок от 3 години. Броят на членовете се определя от районния мюфтий.

(2) За членове на настоятелството се избират вярващи мюсюлмани, честни и благонадежни граждани, ползващи се с добро име в обществото.

Чл. 29. Мюсюлманските настоятелства се избират на събрание от вярващите в района. Събранието е законно, независимо от броя на присъствуващите, стига да е било оповестено по надлежния ред, определен от районния мюфтий.

На събранието присъствува представител на местния народен съвет.

Чл. 30. (1) Гласуването е явно и поотделно за всеки кандидат.

(2) Считат се за избрани от събранието онези кандидати, които са получили най-много гласове.

Чл. 31.(1) За резултата от избора се съставя протокол в 3 екземпляра. Той се приподписва и от представителя на народния съвет, присъствуващ на събранието и се утвърждава от районния мюфтий.

(2) Препис от протокола се изпраща в окръжния народен съвет.

Чл. 32.(1) Мюсюлманското настоятелство се конституира, като районния имам или друг подходящ негов член, се утвърди за председател, а друг от членовете за секретар-касиер.

(2) Председателят на мюсюлманското настоятелство ръководи заседанията, подписва документите и отговаря за правилната и законосъобразна дейност на мюсюлманското настоятелство.

Чл. 33.(1) Дължността член на мюсюлманското настоятелство е почетна и бесплатна.

(2) Със съгласието на Контролно-дисциплинарната комисия и в рамките на бюджета, може да се определи известно възнаграждение, на председателя или секретар-касиера.

Чл. 34. Когато мюсюлманското настоятелство престане да действа

вуга, поради липса на вярващи, имуществото му преминава във фонд „Духовенство и имоти“ при Главното мюфтийство.

Чл. 35. Всяко настоятелство има печат с надпис на български език на два реда „Българско мюсюлманско настоятелство „гр. с. окръг“.

РАЗДЕЛ II — ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 36. Мюсюлманското настоятелство се грижи за молитвените домове и за управлението и стопанисването на другите имоти на изпомеданието в района.

Чл. 37. Мюсюлманските настоятелства съдействуват на местните народни съвети за включването на вярващите в обществени, културни и други мероприятия.

Чл. 38. Мюсюлманските настоятелства изготвят до 30 октомври всяка година проекто-бюджет и го изпращат на районното мюфтийство.

Чл. 39. Мюсюлманските настоятелства предоставяват 12% от приходите на бюджета си за издръжка на фонд „Духовенство и имоти“ при Главното мюфтийство.

Чл. 40. Събирането на приходите и извършването на разходите става съгласно утвърдения бюджет и в съответствие с действуващите нормативни актове.

Чл. 41.(1) Председателят на мюсюлманското настоятелство осигурява изпълнението на взетите решения.

(2) Председателят на мюсюлманското настоятелство представлява мюсюлманското настоятелство пред държавните органи.

РАЗДЕЛ III— МОЛИТВЕНИ, ДОМОВЕ

Чл. 42. Всяко мюсюлманско настоятелство може да има един или повече молитвени домове, според нуждите на вярващите.

Чл. 43. Молитвените домове служат само за извършване на религиозна дейност. Забранява се използването им за нерелигиозни цели.

Чл. 44. Извършването на религиозна дейност в молитвените домове е публично.

Глава пета

СРЕДСТВА И ИМОТИ

РАЗДЕЛ I — БЮДЖЕТИ

Чл. 45.(1) Приходите и разходите на Главното мюфтийство, фонд „Духовенство и имоти“ и на мюсюлманските настоятелства се предвиждат в бюджетите за една година.

(2) Финансовата година на бюджетите и бюджетното упражнение съвпадат с тия на държавния бюджет.

Чл. 46. Всички приходо-разходни операции по изпълнение на бюджета се извършват в съответствие с действуващите нормативни актове.

Чл. 47.(1) Годишните отчети по изпълнението на бюджетите се представят на Контролно-дисциплинарната комисия, която упражнява контрол за спазването на законността.

(2) Този контрол не изключва контрола на държавните финансови органи.

РАЗДЕЛ II — ИМОТИ

Чл. 48. Всички имоти на мюсюлманското изповедание в т. ч. и вакъфите се управляват и стопанисват от мюсюлманските настоятелства.

Чл. 49.(1) Правните сделки с имоти на мюсюлманското изповедание се извършват с предварително разрешение на Висшия духовен съвет.

(2) Районните мюфтия дава мотивирано мнение за целесъобразността на сделката.

Чл. 50. Мюсюлманските настоятелства поддържат, правят подобрения, дават под наем и ремонтират недвижимите си имоти в т. ч. и молитвените домове, с предварително разрешение на Контролно-дисциплинарната комисия и при спазване на действуващите нормативни актове.

РАЗДЕЛ III — ФОНД „ДУХОВЕНСТВО И ИМОТИ“

Чл. 51.(1) Към Главното мюфтийство има фонд „Духовенство и имоти“. Той се управлява от Висшия духовен съвет.

(2) По предложение на намаления състав, Висшият духовен съвет утвърждава всяка година бюджет и шат на фонда.

(3) В бюджета могат да се предвиждат представителни пари за членовете на Висшия духовен съвет и Контролно-дисциплинарната комисия.

Чл. 52. Средствата на фонда се набират от:

1. Отчисления в размер на 12% от приходите на бюджетите на мюсюлманските настоятелства съгласно чл. 35 на настоящия устав.
2. Ликвидацията на имотите на престанали да действуват мюсюлмански настоятелства;
3. Отчуждени имоти.

Чл. 53. Средствата на фонда се изразходват:

1. За подпомагане на бюджета на Главното мюфтийство със суми, чийто размер се одобрява от Висшия духовен съвет за всяка финансова година;
2. За издръжка на духовно учебно заведение на изповеданието за подготовкa на мюсюлмански свещенослужители;

3. За издръжка на студенти, изпращани да изучават богословие;

4. За подпомагане на бюджетите на мюсюлманските настоятелства, особено за ремонт и поддържанс на молитвени домове;
5. За финансиране на вътрешни и международни прояви.

Чл. 54. Фонд „Духовенство и имоти“:

1. Следи и подпомага мюсюлманските настоятелства за тяхната правилна и законосъобразна финансова дейност.

2. Съставя и води общите списъци на имотите, молитвените домове и свещенослужителите от мюсюлманското изповедание.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Активите и пасивите на фонд „Общи мюсюлмански“ и другите фондове се приемат от фонд „Духовенство и имоти“ на Главното мюфтийство.

§ 2. Този Устав влиза в сила след утвърждаването му, съгласно чл. 6 от Закона за изповеданията и отменя Устава от 22 май 1951 година.

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

на изповеданията

1947 г.

РАЗПОРЕЖ

№ 321

НА БЮРОТО НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

от 2 август 1975 година

За подобряване дейността на Комитета по въпросите на
Българската православна църква и религиозните култове

БЮРОТО НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

РАЗПОРЕДИ:

1. Към Комитета по въпросите на Българската православна църква и религиозните култове при Министерството на външните работи да се създаде комисия в състав: председател — председател на Комитета и членове — представители на ведомствата и обществените организации, които имат отношение към църковните въпроси. Комисията да дава мнение по основните въпроси на църковните и религиозни култове.

2. Изпълнителните комитети на окръжните народни съвети да оказват съдействие на Комитета по въпросите на Българската православна църква и религиозните култове при Министерството на външни работи.

С решение на изпълнения комитет на окръжния народен съвет за пълномощник на Комитета в съответния окръг да се определи секретарят или един от зам.-председателите на изпълнителния комитет.